



**Fundusze
Europejskie**
Program Regionalny



Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne



PROTOKÓŁ V POSIEDZENIA

Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014 – 2020

Data: 28 stycznia 2016 r.

Miejsce: Sala Sesyjna Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego w Szczecinie

1. Otwarcie posiedzenia

Pan Tomasz Sobieraj – Wicemarszałek Województwa Zachodniopomorskiego, Zastępca Przewodniczącego Komitetu Monitorującego otworzył V posiedzenie Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020, witając uczestników obrad.

2. Przyjęcie porządku obrad

Obrady rozpoczęto od jednogłośniego przyjęcia porządku obrad, uwzględniającego dodatkowo, w stosunku do materiałów przekazanych członkom KM pocztą elektroniczną, punkt związany z przedstawieniem informacji nt. kryteriów wyboru Menedżera Funduszu Funduszy dla instrumentów finansowych w ramach działań 1.9 Inwestycje w przedsiębiorstwach poprzez instrumenty finansowe i 1.17 Wzmocnienie procesu wsparcia firm w początkowej fazie rozwoju w zakresie typu projektu - instrumenty finansowe oraz 6.4 Wsparcie przedsiębiorczości, samozatrudnienia oraz tworzenia nowych miejsc pracy, poprzez środki finansowe na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz wsparcie doradczo-szkoleniowe w ramach RPO WZ 2014-2020.

3. Prezentacja i przyjęcie zmian Regulaminu Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020

Następnie głos zabrał **p. Marek Orszewski** – Zastępca Dyrektora Wydziału Zarządzania Strategicznego, który zaprezentował proponowane zmiany Regulaminu pracy Komitetu Monitorującego w zakresie zapisów odnoszących się do trybu obiegowego będące wynikiem zastosowania się do rekomendacji Ministerstwa Rozwoju (MR). Propozycja zmian polega na usunięciu pkt 11 *Brak odpowiedzi na wiadomość przesłaną zgodnie z ust. 9 powyżej oznacza akceptację uchwały* oraz pkt 12 *Przesłanie głosu po terminie, o którym mowa w ust. 10, traktowane jest jako głos wstrzymujący się*. Natomiast punkty 4 - *Do uchwały podejmowanej w trybie obiegowym stosuje się odpowiednio zapisy dotyczące kworum, zgodnie z par.7 ust. 2 Regulaminu* oraz 5 - *Uchwała przyjmowana jest zwykłą większością głosów*, będzie uwzględniać nowo dodany punkt 13 o treści: *Uchwała zostaje podjęta przy zwykłej większości głosów przy zastosowaniu zapisów dotyczących kworum zgodnie z par.7 ust. 2 Regulaminu*.

Uchwałę nr 1/15 dot. zmian Regulaminu Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 poddano pod głosowanie. Zmiany Regulaminu przyjęto jednogłośnie.

4. Prezentacja i przyjęcie kryteriów ogólnych i szczegółowych wyboru projektów dla działania 6.5 Kompleksowe wsparcie dla osób bezrobotnych, nieaktywnych zawodowo i poszukujących pracy znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy obejmujące pomoc w aktywnych poszukiwaniu pracy oraz działania na rzecz podnoszenia kwalifikacji zawodowych – typ projektu 1.

Głos zabrała **p. Dorota Korczyńska** – Kierownik Biura ds. EFS Wydziału Zarządzania Strategicznego, która na wstępie przedstawiła proponowaną ogólną zmianę sposobu prezentowania kryteriów wyboru projektów w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego polegającą na przyjmowaniu kryteriów ogólnych, które co do zasady nie będą podlegać zmianom oraz kryteria szczegółowe, które w wyniku dokonywanych aktualizacji diagnoz sytuacji społeczno-gospodarczej mogą ulegać zmianom na potrzeby kolejnych naborów. Następnie przystąpiła do prezentacji kryteriów dla poszczególnych Działań, rozpoczynając od Działania 6.5. Celem działania 6.5 Kompleksowe wsparcie dla osób bezrobotnych, nieaktywnych zawodowo i poszukujących pracy (...) jest zwiększenie zatrudnienia wśród tychże osób. Typ 1 projektów dotyczy

instrumentów i usług rynku pracy realizowanych przez Powiatowe Urzędy Pracy. W omawianych kryteriach ogólnych w stosunku do materiałów przekazanych przed posiedzeniem uzupełniono opis znaczenia kryterium *kwalifikowalność Beneficjenta/Partnera* o słowa „nie dotyczy”. Ponadto z definicji kryterium *zgodność z kwalifikowalnością wydatków* wykreślono zapis odnoszący się do zgodności poziomu wydatków w ramach cross finansingu oraz środków trwałych z poziomem tych wydatków wskazanych w Regulaminie konkursu, ponieważ takie wydatki w tego typu projektach się nie pojawiają. Natomiast w ramach kryteriów szczegółowych – *zgodność wsparcia*, w punkcie 2, zgodnie z przekazanymi uwagami Ministerstwa Rozwoju, zmieniono technicznie zapis odnoszący się do efektywności zatrudnieniowej – słowo „wskaźnik” zastąpiono słowem „kryterium” (zgodnie z wytycznymi MR w zakresie rynku pracy).

Prezentowane kryteria wyboru projektów dla działania 6.5 skomentował **p. Szymon Pogorzelski** - Przedstawiciel Dyrekcji Generalnej ds. zatrudnienia, spraw społecznych i włączenia społecznego KE¹, który przede wszystkim zwrócił uwagę na dobrą praktykę zastosowaną przez IZ RPO WZ w kontekście jednoznacznej demarkacji w ramach działania 6.5 w odniesieniu do zastosowanych trybów naboru projektu w zależności od typów projektów i beneficjentów. Tak jednoznaczna demarkacja nie jest stosowana wszędzie. Uwaga dot. kryterium efektywności kosztowej – czyli uwzględnienie/promowanie beneficjentów, którzy mogą „taniej” osiągnąć dane rezultaty. Promowanie tych bardziej efektywnych kosztowo rozwiązań wydaje się ciekawe. Niemniej jednak za rok, półtora KE zaleca ewentualną modyfikację zapisów w przypadku problemów z realizacją tego kryterium.

Następnie **p. Tomasz Sobieraj** poddał pod głosowanie Uchwałę 2/15 Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 z dnia 28 stycznia 2016 r. w sprawie przyjęcia kryteriów ogólnych wyboru projektów w ramach działania 6.5 Kompleksowe wsparcie dla osób bezrobotnych, nieaktywnych zawodowo i poszukujących pracy znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy obejmujące pomoc w aktywnych poszukiwaniu pracy oraz działania na rzecz podnoszenia kwalifikacji zawodowych – typ projektu 1 oraz Uchwałę 3/15 Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 z dnia 28 stycznia 2016 r. w sprawie przyjęcia kryteriów szczegółowych wyboru projektów w ramach działania 6.5 Kompleksowe wsparcie dla osób bezrobotnych, nieaktywnych zawodowo i poszukujących pracy znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy obejmujące pomoc w aktywnych poszukiwaniu pracy oraz działania na rzecz podnoszenia kwalifikacji zawodowych – typ projektu 1. Uchwały zostały podjęte jednogłośnie.

5. Prezentacja i przyjęcie kryteriów ogólnych i szczegółowych wyboru projektów dla działania 6.6 Programy zapewniania i zwiększania dostępu do opieki nad dziećmi w wieku do lat 3

P. Dorota Korczyńska wskazała na główny cel działania 6.6 dotyczącego programów zapewniania i zwiększenia dostępu do opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, jakim jest wzrost zatrudnienia oraz powrót na rynek pracy osób, którym utrudnia to sytuacja rodzinna wynikająca z opieki nad dziećmi. Stąd też w ramach działania zakłada się realizację projektów dotyczących tworzenia nowych miejsc opieki, dostosowanie tych miejsc do potrzeb najmłodszych, w tym także dzieci z niepełnosprawnościami, a także działania na rzecz wsparcia istniejących instytucji opieki nad dziećmi oraz finansowanie kosztów dziennej opieki. Alokacja na to działanie wynosi ponad 22 mln złotych. Do prezentowanych kryteriów wyboru projektów nie było uwag skutkujących wprowadzeniem zmian w kryteriach.

Głos zabrał **p. Szymon Pogorzelski**, który podkreślił, iż opieka żłobkowa jest priorytetowa z punktu widzenia zaleceń Rady Europy dla Polski. Ponadto działanie to jest bezpośrednio i bardzo silnie związane z rynkiem pracy. Być może w nadchodzących miesiącach i latach korzystne byłoby przeprowadzenie śródk okresowego przeglądu diagnozy, a także zaprezentowanie diagnozy wypracowanej przez Instytucję Zarządzającą podczas jednego z posiedzeń Komitetu Monitorującego.

¹ Uwagi zostały przedstawione w ramach punktu 5 porządku obrad V posiedzenia Komitetu Monitorującego RPO Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020

Następnie głos zabrała **p. Aleksandra Dmitruk** – Zastępca Dyrektora Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego w Ministerstwie Rozwoju, która podała w wątpliwość zapisy dotyczące kryterium dopuszczalności w ramach kryteriów szczegółowych odnoszące się do wskazanego w punkcie 2 *zgodność wsparcia* zapisu dotyczącego zobowiązania Beneficjenta do podjęcia zatrudnienia w okresie 3 miesięcy od momentu podpisania umowy o świadczenie opieki nad dzieckiem. W przypadku tak sformułowanego kryterium, sugeruje się doprecyzowanie jak w ramach kryterium jest rozumiane „wsparcie” oraz co w sytuacji gdy osoba nie znajdzie pracy? Kwestia, której dotyczy kryterium jest istotna, jednakże w jej ocenie zapisy należy przeredagować aby kryterium było precyzyjne. W odpowiedzi na wskazane zastrzeżenia **p. Dorota Korczyńska** wskazała, iż w związku z dedykowaniem działania szerokiej grupie odbiorców, czyli zarówno dla osób pracujących - będących na urloпах macierzyńskich, jak i osób bezrobotnych, wydaje się, że wskazanie okresu 3 miesięcy na znalezienie pracy byłoby motywujące. Dodatkowo **p. Marek Orszewski** podkreślił, iż tego rodzaju wątpliwości dotyczące omawianego kryterium mogą zostać wyjaśnione w regulaminie konkursu. W dalszej części dyskusji **p. Aleksandra Dmitruk** podkreśliła, iż w przypadku tak istotnego kryterium wszelkie kluczowe informacje, w tym przede wszystkim konsekwencje dla beneficjenta w przypadku nie podjęcia pracy w ciągu 3 miesięcy przez rodziców/opiekunów dzieci objętych opieką, należy zawierać właśnie w opisie kryterium. W związku z powyższym **p. Aleksandra Dmitruk** zaproponowała przeredagowanie kryterium, tak aby było ono jasne, na przykład poprzez doprecyzowanie informacji nt. monitorowania przez beneficjenta warunków udziału w projekcie, jakim byłoby zobowiązanie do znalezienia pracy przez rodziców/opiekunów dzieci do lat 3.

Następnie głos zabrała **p. Renata Gryczka** – przedstawicielka Północnej Izby Gospodarczej, która zwróciła uwagę na dużą koncentrację wszelkiego rodzaju programów na pomocy dla osób bezrobotnych, tym samym powodując zmniejszenie chęci do podjęcia pracy przez osoby bezrobotne. W odpowiedzi na taką sugestię, **p. Andrzej Przewoda** wskazał, iż działanie 6.6 jest dedykowane właśnie osobom, które chcą podjąć pracę, jednakże barierą jest brak opieki nad dzieckiem. W dalszej części dyskusji głos zabrał **p. Tomasz Królikowski- przedstawiciel Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich**, który poprosił o wskazanie czy działanie to jest także kierowane do studentów i do osób uczących się. Czy takie osoby również muszą w ciągu trzech miesięcy znaleźć pracę? **P. Dorota Korczyńska** wskazała, iż zgodnie z zapisami SOOP dla działania grupę docelową stanowią osoby pracujące, bezrobotne lub osoby bierne zawodowo, stąd nie jest to działanie skierowane dla studentów. Dodatkowo **p. Andrzej Przewoda** przypomniał o celu działania, jakim jest niwelowanie barier w powrocie na rynek pracy, czyli mówimy o osobach, które pozostają bez zatrudnienia, przy pełnym zrozumieniu dla studentów z zakresie opieki nad dziećmi.

W związku z koniecznością doprecyzowania kryteriów tak, aby nie budziły wątpliwości, **p. Tomasz Sobieraj** przesunął głosowanie nad Uchwałami 4/16 oraz 5/16 na późniejszą część obrad Komitetu.

6. Prezentacja i przyjęcie zmian uchwały dot. kryteriów wyboru projektów dla działania 7.1 Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno – zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej zawodowej - typ projektu 2

P. Dorota Korczyńska omówiła propozycję podjęcia uchwały w sprawie zmiany uchwały Nr 6/15 KM RPO WZ 2014-2020 z dnia 18 czerwca 2015 r. w sprawie przyjęcia kryteriów wyboru projektów w ramach działania 7.1 Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej. Zmiana miałaby polegać na doprecyzowaniu zapisów podjętej podczas II posiedzenia KM RPO WZ Uchwały i wskazaniu, że przyjęte wówczas kryteria odnosiły się do trybu pozakonkursowego. Początkowo planowano wybór projektów do dofinansowania w ramach trybu pozakonkursowego, jednakże z uwagi na niespełnienie wymogów jakim jest udział wszystkich ośrodków pomocy społecznej i powiatowych centrów pomocy rodzinie z województwa zachodniopomorskiego, konieczne jest wprowadzenie zmiany w przyjętej uchwale. Pod obrady bowiem zostaną postawione nowe kryteria dla tego samego działania i typu projektu, ale w trybie konkursowym.

P. **Szymon Pogorzelski** przedstawił pewnego rodzaju standardy dotyczące celu tematycznego 9. Komisja Europejska rekomenduje, aby uczestnicy projektu, którzy nie mają przypisanego profilu, po zakończeniu projektu obligatoryjnie zostali przypisani do profilu ustalonego przez PUP o ile mogą podlegać takiej rejestracji. Ponadto KE rekomenduje wprowadzenie kryterium dostępu polegające na informowaniu przez beneficjenta o projekcie i formach wsparcia otrzymanych przez uczestników projektu. Kryterium dotyczy w szczególności osób korzystających z pomocy społecznej. KE zaleca także wprowadzenie kryterium dostępu: jednostki zajmujące się aktywizacją na rynku pracy, w tym PUP, agencje zatrudnienia, CIS, KIS podpisują z Ośrodkami Pomocy Społecznej umowę/porozumienie w zakresie koordynacji aktywizacji społeczno-zawodowej poszczególnych uczestników projektów, którzy zostali objęci działaniami aktywizacji zawodowej. Dodatkowo KE rekomenduje wprowadzenie kryteriów dostępu: każdy uczestnik projektu podpisuje i realizuje kontrakt socjalny w przypadku projektów realizowanych przez OPS lub kontrakt równoważny z kontraktem socjalnym w przypadku realizacji projektu przez innego beneficjenta oraz szkolenie kończy się dokumentem potwierdzającym kompetencje.

P. **Tomasz Sobieraj** poddał pod głosowanie Uchwałę nr 6/16, którą przyjęto przy jednym głosie wstrzymującym.

7. Prezentacja i przyjęcie kryteriów ogólnych i szczegółowych wyboru projektów dla działania 7.1 Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno – zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej zawodowej (typ projektu 2)

P. **Dorota Korczyńska** poinformowała o analogicznym procedowaniu do poprzednio podjętych uchwał, tj. wprowadzeniu podziału kryteriów wyboru projektu na kryteria ogólne i szczegółowe. W ramach kryteriów ogólnych dla kryterium *kwalifikowalność Beneficjenta/Partnera* w opisie znaczenia kryterium dodano słowa „nie dotyczy”. W odniesieniu natomiast do kryteriów szczegółowych, zgodnie z uwagą Ministerstwa Rozwoju, doprecyzowano zapisy w definicji kryterium *zgodność wsparcia* poprzez zmianę określenia „wskaźnika” na „kryterium” oraz dopisując zdanie: „Szkolenia realizowane w ramach projektu kończą się uzyskaniem dokumentu potwierdzającym nabyte kompetencje lub kwalifikacje”.

Następnie poddano pod głosowanie Uchwałę Nr 7/16 Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 z dnia 28 stycznia 2016 r. w sprawie przyjęcia kryteriów ogólnych wyboru projektów w ramach działania 7.1 Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno – zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej zawodowej (typ 2 Rozwój form aktywnej integracji oraz upowszechnianie aktywnej integracji i pracy socjalnej przez ośrodki pomocy społecznej oraz powiatowe centra pomocy rodzinie z wykorzystaniem usług aktywnej integracji o charakterze), tryb konkursowy oraz Uchwałę nr 8/16 Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 z dnia 28 stycznia 2016 r. w sprawie przyjęcia kryteriów szczegółowych wyboru projektów w ramach działania 7.1 Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno – zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej zawodowej (typ 2 Rozwój form aktywnej integracji oraz upowszechnianie aktywnej integracji i pracy socjalnej przez ośrodki pomocy społecznej oraz powiatowe centra pomocy rodzinie z wykorzystaniem usług aktywnej integracji o charakterze). Uchwały podjęto przy jednym głosie wstrzymującym.

8. Prezentacja i przyjęcie kryteriów ogólnych i szczegółowych wyboru projektów dla działania 7.1 Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno – zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej zawodowej (typ projektu 3)

Informacje nt. kryteriów wyboru projektów i idei działania 7.1 w zakresie rewitalizacji przedstawiła p. **Dorota Korenicka** – przedstawicielka Biura ds. Koordynacji Instrumentów Wsparcia WZS. Celem działania

7.1, dla typu 3. projektów jest aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym zwiększająca ich zatrudnienie poprzez wzmocnienie potencjału społeczności lokalnych na obszarach rewitalizowanych. Kryteria ogólne i szczegółowe zostały dostosowane do wcześniej prezentowanych zmian. W ramach kryteriów ogólnych usunięto część zapisów z definicji kryterium *Zgodność z kwalifikowalnością wydatków* oraz *Możliwość oceny merytorycznej wniosku*. Wykreślone informacje odnoszące się do wydatków oraz jakości przedstawionych dokumentów zostaną doprecyzowane w regulaminie konkursu. W kryteriach szczegółowych uszczegółowiono definicję kryterium *Zgodność wsparcia* poprzez następujące zapisy w punkcie 5: Beneficjent zapewnia, że w ramach porozumienia z gminą zawrze zapis obligujący wójta/burmistrza do przedłożenia, wypracowanego w ramach projektu, projektu programu rewitalizacji do zatwierdzenia radzie gminy. Usunięto także punkt mówiący o okresie realizacji projektu nie dłuższym niż do końca 2017 r.

Następnie głos zabrała **p. Aleksandra Dmitruk**, która powołując się na stanowisko departamentu Ministerstwa Rozwoju odpowiedzialnego za kwestie rewitalizacji, wskazała wątpliwości w zakresie zgodności prezentowanych kryteriów z Ustawą o rewitalizacji i wytycznymi o rewitalizacji. Wątpliwości dotyczą właściciela procesu tworzenia dokumentacji, gdzie według przedstawionych kryteriów będzie to firma zewnętrzna, a nie burmistrz, wójt czy prezydent. Ponadto na tworzenie dokumentacji przeznaczone zostaną środki finansowe w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna i – co należy podkreślić – nie są to środki dedykowane tylko i wyłącznie miastom. W odpowiedzi na przedstawione zastrzeżenia, **p. Dorota Korenicka** podkreśliła, iż nadal właścicielem procesu pozostaje gmina. Planowany do wyboru operator ma pełnić funkcję animacyjną związane z działaniem na rzecz rozpoznania potrzeb mieszkańców, określeniu delimitacji czy znalezieniu źródeł finansowania. Dodatkowo działanie 7.1 dedykowane jest najuboższym gminom województwa zachodniopomorskiego wyznaczonym na podstawie przeprowadzonego badania ewaluacyjnego. Natomiast przywoływane wsparcie z Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna nie zawiera animacji, a jedynie doradztwo dla gmin i konsultacje, stąd też zaplanowano demarkację, gdzie wsparcie dla najuboższych gmin pochodzić będzie z działania 7.1, a dla pozostałych z PO PT. W uzupełnieniu wypowiedzi **p. Doroty Korenickiej**, **p. Marek Orszewski** podkreślił, iż wsparcie w ramach działania 7.1 dla najuboższych gmin jest niezwykle istotne i co należy podkreślić, bez takowej pomocy gminy byłyby całkowicie wykluczone, z uwagi na niski potencjał do przeprowadzenia takich działań. Ponadto pomiędzy wybranym wykonawcą a daną gminą będzie podpisane stosowne porozumienie, w ramach którego m.in. wójt/burmistrz zobowiąże się do przedłożenia projektu programu rewitalizacji radzie gminy, przez co wymogi ustawowe zostaną spełnione. W dalszej części dyskusji **p. Aleksandra Dmitruk** podkreśliła, iż mimo wyczerpujących komentarzy, tak przedstawione kryteria nie zawierają odniesienia do znaczącej roli gminy, a w zakresie usług animacyjnych brak jest zapisów wskazujących na pożądane doświadczenie. Ponadto wymagany jest szeroki zakres wskaźników, jak chociażby przygotowanie programu rewitalizacji przedstawianego radzie gminy. Wskazała również na problem demarkacji i brak zapisu wykluczającego gminy otrzymujące wsparcie z Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna. Ponadto rozwiązać należy problem powtarzających się gmin, stąd konieczne jest wskazanie kryterium, które ograniczy ubieganie się o dofinansowanie np. 4 projektów dla jednej gminy.

Następnie głos zabrał **p. Marek Orszewski**, który podkreślił, iż na obecnym etapie procedowania nie jest możliwe uwzględnienie odniesień do Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna, gdyż formalnie żadne porozumienie nie zostało jeszcze zawarte. Stąd też jednym rozwiązaniem jest wskazanie odpowiednich warunków w kryteriach wyboru projektów w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna. Należy podkreślić, iż nie ma zagrożenia niespełnienia wymogów ustawowych, gdyż w kryteriach wprost wskazano obowiązek przedstawienia projektu programu rewitalizacji radzie gminy. Dodatkowo, w kontekście wypowiedzi dotyczącej potencjalnego wyboru wykonawcy, który nie wykaże doświadczenia, oświadczył, że prezentowane kryteria w sposób wyczerpujący odnoszą się do zagadnień związanych z weryfikacją doświadczenia wykonawcy.

W dalszej części dyskusji głos zabrał **p. Andrzej Przewoda**, który podkreślił, iż nie ma możliwości wyboru kilku operatorów dla jednej gminy. Ponadto zakłada się organizację spotkań przed złożeniem wniosku o dofinansowanie. **P. Tomasz Sobieraj** podkreślił, iż obecnie każda gmina jest zobowiązana do

opracowania szeregu dokumentów, które w głównej mierze opracowywane są przez zewnętrznych wykonawców, a następnie przyjmowane przez radę danej jednostki.

W dalszej części dyskusji o zabranie głosu poprosiła **p. Iwona Szkopińska** – Sekretarz Miasta Świnoujście, która zapytała, czy w ramach omawianego działania mogą być to finansowane aktualizacje programów rewitalizacji już opracowanych. **P. Dorota Korenicka** wskazała, iż dopuszcza się finansowanie aktualizacji, jednakże w przypadku zidentyfikowanych gmin, dla których niniejsze działanie jest dedykowane, programy rewitalizacji nie zostały jeszcze opracowane.

Następnie **p. Aleksandra Dmítruk** podkreśliła, iż zrozumiała jest koncepcja działania powstająca w odpowiedzi na potrzeby małych gmin, a sam fakt przyjęcia projektu w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego realizowanego przez inny podmiot niż gmina nie oznacza automatycznie naruszenia ustawy. W kontekście sugestii **p. Marka Orszewskiego** dotyczącej wskazania odpowiednich kryteriów eliminujących zagrożenie realizacji projektu w ramach dwóch programów, odpowiednie kryteria powinny się znaleźć w naborze finansowanym z Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna. **P. Aleksandra Dmítruk** podkreśliła, iż w kwestii dotyczącej zawarcia porozumienia między gminą w wykonawcą, odpowiednie zapisy powinny się pojawić na etapie zawierania umowy o dofinansowanie. **P. Dorota Korenicka** wskazała, iż porozumienie będzie stanowił dokument wymagany jeszcze przed podpisaniem umowy. Natomiast ideą stworzenia takiego typu projektów był problem z animacją społeczną wyznaczonych obszarów, gdzie dużym problemem jest ubóstwo, a chcąc temu skutecznie przeciwdziałać Instytucja Zarządzająca zaplanowała przeprowadzenie animacji społecznej, tak aby wspólne działania infrastrukturalne i miękkie przyczyniły się do poprawy sytuacji.

P. Tomasz Sobieraj podsumował dyskusję wskazując, iż jest przekonany o przyjęciu właściwych priorytetów działania. Następnie poddał pod głosowanie uchwałę nr 9/16 KM RPO WZ z dnia 28 stycznia 2016 r. w sprawie przyjęcia kryteriów ogólnych wyboru projektów w ramach działania 7.1 Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno – zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej zawodowej (Typ 3 Wzmocnienie potencjału społeczności lokalnych na obszarach rewitalizowanych) oraz uchwałę nr 10/16 KM RPO WZ z dnia 28 stycznia 2016 r. w sprawie przyjęcia kryteriów szczegółowych wyboru projektów w ramach działania 7.1 Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno – zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej zawodowej (Typ 3 Wzmocnienie potencjału społeczności lokalnych na obszarach rewitalizowanych). Uchwały zostały podjęte przy 5 głosach wstrzymujących się.

9. Prezentacja kryteriów ogólnych i szczegółowych wyboru projektów dla działania 8.1. Upowszechnianie edukacji przedszkolnej.

P. Dorota Korczyńska omówiła wysokość alokacji na działanie 8.1., planowane działania oraz typy beneficjentów. Poinformowała, iż od członków KM nie wpłynęły żadne uwagi, które skutkowałyby zmianą zapisów kryteriów. **P. Szymon Pogorzelski** przedstawił wątpliwości KE dotyczące PI 10 i, które warto rozważyć. KE rozmawiała z IZ RPO WZ o ewentualnym wprowadzeniu kryterium premiującego dla wspierania tworzenia pracowni międzyszkolnych szczególnie dla tych typów działań, które są ukierunkowane na tworzenie lub doposażenie. IZ RPO WZ nie zdecydowała się na wprowadzenie takiego kryterium, mimo iż obowiązuje ono w innych województwach. **P. Szymon Pogorzelski** wyraził nadzieję, że IZ RPO WZ rozważy jego wprowadzenie w kryteriach konkursów wykraczających poza ZIT i obejmujących całe województwo. KE dostrzega ryzyko niepotrzebnego wydawania środków w sytuacji, gdy istniejące pracownie międzyszkolne niejako zachęcają do współpracy, a nie są dostatecznie wykorzystywane. Kolejna wątpliwość dotyczy wprowadzenia kryterium warunkującego osiągnięcie poziomu gotowości technicznej dla narzędzi TIK. IZ RPO WZ zapisała to w SOOP, KE zachęca do umieszczenia odpowiednich zapisów w kryteriach. IZ RPO WZ nie wprowadziła również kryterium premiującego wykorzystanie istniejących programów edukacyjnych, na które skierowano bardzo duże środki w ramach PO KL. **P. Szymon Pogorzelski** przytoczył przykłady kryteriów w innych województwach, które promują istniejące już produkty, np. platformy informatyczne, które wspierają wspólne rozwiązania w ramach edukacji ogólnej. Zachęcił do rozważenia, czy któreś z

narzędzi wypracowanych np. w ramach projektów innowacyjnych PO KL, nie okazałoby się przydatne także w nowym okresie programowania. Zwrócił też uwagę na kwestię jakości diagnoz, które mają być przyjęte przez organy prowadzące szkoły lub placówki systemu oświaty. Pojawia się wątpliwość, czy np. wykazywanie potrzeby zakupu wyposażenia będzie dostatecznie i prawidłowo uzasadnione lub czy nie nastąpi duplikowanie proponowanych rozwiązań w ramach innych programów. Zdaniem KE brak kryterium odnoszącego się do sprawdzenia jakości diagnozy rodzi ryzyko, któremu można zapobiec poprzez np. odpowiednie zapisy w instrukcji dla ekspertów oceniających projekty, obligujące ich do rzetelnego sprawdzenia czy rzeczywiście zaproponowane działania odpowiadają na prawidłowo zdefiniowane problemy. **P. Szymon Pogorzelski** poruszył również konieczność ukierunkowania interwencji na szkoły osiągające najslabsze wyniki edukacyjne. Zapis proponowany przez IZ oceniał jako niejednoznaczny i zachęcił, by za przykładem innych województw, określić w kryteriach konkretny próg dla konkretnych egzaminów, który umożliwi szkole uczestnictwo w projektach. Wprowadzenie jednoznacznych zapisów uchroni w przyszłości IZ RPO WZ od ewentualnych zarzutów o arbitralność.

Następnie głos zabrała **P. Dorota Korczyńska**. Wskazała, iż konstruując kryteria, IZ RPO WZ rozważała wprowadzenie oceny warunkowej i możliwości przyznania punktów dodatkowych, pod warunkiem spełnienia przez wnioskodawcę wymagań postawionych przez eksperta, w szczególności w zakresie oceny budżetu. Jednakże z uwagi na większą przejrzystość oceny, IZ RPO WZ zrezygnowała z oceny warunkowej, przenosząc ciężar weryfikacji budżetu i możliwości zgłoszenia przez eksperta kosztów niekwalifikowanych/nieuzasadnionych/zawyżonych na etap oceny administracyjności (co zostało w kryteriach ujęte). Pozwoli to na ocenę budżetu bez konsekwencji obniżenia punktacji z tytułu ww. kosztów. Tym samym p. Korczyńska zgłosiła autopoprawkę IZ RPO WZ do treści kryteriów jakości dla Działania 8.1 poprzez usunięcie zapisu odnoszącego się do oceny warunkowej z tej części kryteriów.

P. Aleksandra Dmitruk przypomniała uwagę, którą MR zgłosiło na etapie konsultacji przed posiedzeniem KM, dotyczącą tego, że zgodnie z wytycznymi w zakresie edukacji, przedsięwzięcia z zakresu edukacji przedszkolnej powinny koncentrować się na obszarach o największych deficytach. Fakt, iż wskaźnik upowszechnienia edukacji przedszkolnej na obszarze całego województwa zachodniopomorskiego jest niższy niż średnia krajowa, nie stanowi w opinii MR argumentu za tym, by możliwe było dofinansowanie ośrodka wychowania przedszkolnego na każdym obszarze. W diagnozie RPO WZ bardzo często wskazywany jest problem upowszechnienia edukacji przedszkolnej na obszarach wiejskich, jednak w kryteriach brakuje zapisów kierujących wsparcie tam gdzie potrzeby są najwyższe, a poziom upowszechnienia wychowania przedszkolnego najniższy.

P. Tomasz Sobieraj dodał w ramach prowadzonej dyskusji, iż wszystkie uwagi członków KM, w tym m.in. KE, jak i ministerstw są przekazywane wraz ze stanowiskiem IZ RPO WZ przed posiedzeniem KM do wiadomości członkom KM. W tym przypadku takowe również zostały wysłane.

P. Dorota Korczyńska odniosła się do argumentu upowszechniania edukacji tam, gdzie jest ona najbardziej pożądana i najbardziej potrzebna. IZ RPO WZ analizuje, czy i w jakim stopniu miejsca opieki przedszkolnej są zapewnione, zarówno na obszarach wiejskich, jak i miejskich. Wskazania, gdzie należy zapewniać opiekę przedszkolną, winien dokonać beneficjent, nie tylko na podstawie wskaźników statystycznych, ale własnej wiedzy o realnym zapotrzebowaniu na nowe miejsca w przedszkolach i o możliwościach ich sfinansowania. **P. Dorota Korczyńska** podkreśliła, że dla IZ RPO WZ niezwykle istotne jest różnicowanie wsparcia. Nie jest możliwe wprowadzenie kryterium dostępu tylko dla ściśle określonych obszarów, ponieważ mogłoby ono wykluczyć inne, w których wsparcie również jest potrzebne.

P. Andrzej Przewoda dodał, że w trakcie realizacji PO KL stosowane były w województwie zachodniopomorskim zasady, zgodnie z którymi dopuszczalna była możliwość tworzenia podmiotów wychowania przedszkolnego w tych gminach i na tych obszarach, gdzie średnia była niższa niż wojewódzka i był poważny kłopot z wykorzystaniem alokacji.

P. Aleksandra Dmitruk przypomniała zapis wytycznych, z którego wynika, iż to IZ RPO definiuje obszary kwalifikujące się do otrzymania wsparcia w oparciu o analizę uwarunkowań wewnątrzregionalnych, przeprowadzoną na podstawie między innymi stopnia upowszechnienia wychowania przedszkolnego, zróżnicowań przestrzennych w dostępie do wychowania przedszkolnego, popytu na miejsca w ośrodkach wychowania przedszkolnego, potencjału i prognoz demograficznych, uwarunkowań społecznych,

ekonomicznych. Przeprowadzanie analizy potrzeb w zakresie wychowania przedszkolnego nie powinno być zadaniem beneficjenta. Jedynym uzasadnieniem IZ RPO WZ jest niższy niż średnia krajowa wskaźnik upowszechnienia wychowania przedszkolnego, co oznacza że ośrodek wychowania przedszkolnego można utworzyć na każdym obszarze. **P. Szymon Pogorzelski** poinformował, iż w tym konkretnym punkcie KE nie zgłaszała uwag, przytoczył jednak dobre praktyki z zakresu opieki żłobkowej. W województwie kujawsko-pomorskim IZ przeprowadziło szczegółową analizę w tym zakresie. Zadaniem beneficjenta jest uzupełnienie diagnozy specyficzną wiedzą np. z danego powiatu, która doprecyzuje zakres potrzeb i zasadność interwencji w zależności od sytuacji zobrazowanej np. danymi GUS. **P. Szymon Pogorzelski** przypomniał także podkreślaną w procesie negocjacji konieczność odejścia od myślenia absorpcyjnego na rzecz jakości interwencji i rezultatów. Zasadne jest kierunkowanie interwencji tam, gdzie potrzeby są największe.

P. Dorota Korczyńska odniosła się do zgłoszonych uwag. IZ RPO WZ dostrzega wagę diagnoz i analiz, które są istotną podstawą do programowania wsparcia. Wyraziła obawę, iż niemożliwe jest stworzenie kryterium wskazującego na jakich obszarach wsparcie w zakresie edukacji przedszkolnej powinno być udzielane, a na jakich nie. W przypadku edukacji ogólnej takim kryterium są wyniki egzaminów zewnętrznych. W przypadku edukacji przedszkolnej województwo zachodniopomorskie prowadzi szczegółowe analizy w ramach Regionalnego Obserwatorium Terytorialnego, ponadto pewne dane zawarte są w dokumentacji konkursowej, jako wspomagające wnioskodawcę. Szczegółowego uzasadnienia zapotrzebowania i udzielenia wsparcia powinien dokonywać wnioskodawca. **P. Dorota Korczyńska** zauważyła, iż w WLWK nie znajdują się wskaźniki rezultatu odnoszące się do dzieci przedszkolnych. To jest bardzo specyficzne wsparcie, którego zasadą jest zapewnienie dzieciom opieki i edukacji przedszkolnej.

P. Aleksandra Dmitruk ponownie stwierdziła, iż w kryteriach nie znalazły się zapisy obligujące wnioskodawcę do przedstawienia diagnozy. Nawet jeżeli IZ RPO WZ opracowuje analizy i ujmuje dane w dokumentacji konkursowej, stosowny zapis powinien znaleźć się również w kryteriach.

P. Magdalena Szymańska- przedstawicielka Biura Pełnomocnika Rządu do spraw Osób Niepełnosprawnych zapytała o sposób rozpatrywania kryterium szczegółowego nr 2 (*zgodność wsparcia*) pkt 5 mówiący, iż „działania w typach projektu 3, 4, 5 mogą być realizowane wyłącznie jako uzupełnienie działań realizowanych w 1 typie projektu” i dalej „warunek ten nie dotyczy realizacji dodatkowych zajęć dla dzieci z niepełnosprawnościami”.

P. Dorota Korczyńska wyjaśniła, że typ 3 projektu dotyczy rozszerzania oferty ośrodka wychowania o dodatkowe zajęcia, typ 4 wydłużenia godzin pracy ośrodka, zaś typ 5 doskonalenia kompetencji i umiejętności nauczycieli. To wsparcie może być realizowane tylko i wyłącznie pod warunkiem stworzenia nowych miejsc opieki przedszkolnej. Nie dotyczy to wsparcia dla dzieci z niepełnosprawnościami, dla których istnieje możliwość zastosowania wskazanych powyżej form wsparcia bez konieczności spełnienia warunku tworzenia nowych miejsc przedszkolnych.

P. Magdalena Szymańska zapytała, czy wsparcie w ramach typów projektów 3, 4 i 5 dla dzieci z niepełnosprawnościami będzie realizowane niezależnie od tworzenia nowych miejsc opieki przedszkolnej. Zostało to potwierdzone.

P. Tomasz Sobieraj poddał pod głosowanie uchwałę nr 11/16 KM RPO WZ z dnia 28 stycznia 2016 r. w sprawie przyjęcia kryteriów ogólnych wyboru projektów w ramach działania 8.1 Upowszechnianie edukacji przedszkolnej oraz uchwałę nr 12/16 KM RPO WZ 2014-2020 z dnia 28 stycznia 2016 r. w sprawie przyjęcia kryteriów szczegółowych wyboru projektów dla działania 8.1 Upowszechnianie edukacji przedszkolnej. Uchwały zostały przyjęte przy jednym głosie sprzeciwu.

Ponowna prezentacja i przyjęcie kryteriów ogólnych i szczegółowych wyboru projektów dla działania 6.6 Programy zapewniania i zwiększania dostępu do opieki nad dziećmi w wieku do lat 3

P. Marek Orszewski przedstawił uzgodnioną z p. **Aleksandrą Dmitruk** propozycję zmiany zapisu kryteriów szczegółowych wyboru projektów dla działania 6.6. Programy zapewniania i zwiększania dostępu do opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Po wprowadzeniu zmian, kryterium uzyskało brzmienie: „Beneficjent zapewnia, iż w przypadku osób pozostających bez zatrudnienia, wsparcie udzielane będzie wyłącznie osobom, które zobowiążą się do podjęcia zatrudnienia w okresie 3 miesięcy od momentu podpisania umowy

o świadczenie opieki nad dzieckiem. W przypadku braku podjęcia zatrudnienia w okresie 3 miesięcy od momentu podpisania umowy o świadczenie opieki nad dzieckiem, beneficjent zobowiązuje się do rozwiązania przedmiotowej umowy". Oznacza to, że umowa zostanie automatycznie rozwiązana, a beneficjent ani odbiorca wsparcia (rodzic/opiekun) nie będzie zwracał środków.

P. Tomasz Sobieraj poddał pod głosowanie uchwałę nr 4/16 KM RPO WZ 2014-2020 z dnia 28 stycznia 2016 r. w sprawie przyjęcia kryteriów ogólnych wyboru projektów dla działania 6.6 Programy zapewniania i zwiększania dostępu do opieki nad dziećmi w wieku do lat oraz uchwałę nr 5/16 KM RPO WZ 2014-2020 z dnia 28 stycznia 2016 r. w sprawie przyjęcia kryteriów szczegółowych wyboru projektów dla działania 6.6 Programy zapewniania i zwiększania dostępu do opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Uchwała została przyjęta jednogłośnie.

10. Prezentacja i przyjęcie kryteriów ogólnych i szczegółowych wyboru projektów dla działania 8.3. Wsparcie szkół i placówek prowadzących kształcenie ogólne oraz uczniów uczestniczących w kształceniu podstawowym, gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym w ramach Strategii ZIT dla Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego.

P. Dorota Korczyńska omówiła założenia działania 8.3 oraz zmiany wprowadzone w kryteriach jakości po uwagach zgłoszonych przez członków KM, które dotyczyły preferowania kształcenia gimnazjalnego względem podstawowego. Przeformułowany zapis kryterium uzyskał brzmienie „ocenie podlegać będzie stopień zintegrowania lub komplementarności projektu z innymi projektami, realizowanymi, zrealizowanymi bądź planowanymi do realizacji w ramach strategii ZIT SOM”. Z kryterium usunięto zdanie o tym, które projekty będą najwyżej punktowane. W kryteriach szczegółowych zostały skorygowane drobne zapisy, w kryterium nr 5 (zgodność wsparcia) - „szkoła lub placówka objęta wsparciem osiągnęła wynik egzaminów zewnętrznych nie wyższy niż średnia dla województwa w roku poprzedzającym rok złożenia wniosku o dofinansowanie”. Kryterium to nie dotyczy szkół specjalnych oraz specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych. Wytyczne ministra rozwoju dotyczące edukacji narzucają wymóg weryfikacji wsparcia względem wyników (w typach projektów 1, 2, 4, 5). Weryfikacja nie dotyczy typu 3 (Indywidualizacja pracy z uczniem ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi).

P. Iwona Szkopińska zwróciła uwagę, iż wyniki egzaminów zewnętrznych nie powinny być brane pod uwagę w żadnym typie projektów. W typach 1, 2, 4 i 5 jest to kwestia dyskusyjna, zwłaszcza że ustawa o systemie oświaty zezwala samorządom na tworzenie szkół z oddziałami integracyjnymi. Dla tego typu szkół inny będzie poziom weryfikacji i odniesienia do wyników egzaminów zewnętrznych. **P. Iwona Szkopińska** zaproponowała rozważenie przez KM możliwości ustalenia jednego, wspólnego dla wszystkich typów projektów wskaźnika (możliwie najwyższych wyników egzaminów).

P. Dorota Korczyńska odpowiedziała, że kwestie weryfikacji wyników egzaminów budzą wiele kontrowersji i obawy o wykluczenie szkół. Umowa Partnerstwa wskazuje, iż należy dążyć do podniesienia jakości edukacji w szkołach. Odniesienie do niskich wyników znajduje się także w RPO WZ. Wskazanie, że muszą to być szkoły osiągające najniższe wyniki w dowolnym obszarze merytorycznym jest też zawarte w Wytycznych do edukacji Ministra Rozwoju.

P. Szymon Pogorzelski dodał, iż wskaźnik wysokości wyników egzaminów jest kwestią kontrowersyjną w wielu regionach często poddawane są w wątpliwość preferencje dla słabszych szkół oraz próg, wedle którego wsparcie jest możliwe. Optymalne wydaje się jednak ustalenie tego progu, jednoznaczne wskazanie go w kryteriach, zgodnie z odpowiednimi zapisami programowymi.

P. Tomasz Sobieraj poddał pod głosowanie uchwałę nr 13/16 KM RPO WZ 2014-2020 z dnia 28 stycznia 2016 r. w sprawie przyjęcia kryteriów ogólnych wyboru projektów dla działania 8.3 Wsparcie szkół i placówek prowadzących kształcenie ogólne oraz uczniów uczestniczących w kształceniu podstawowym, gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym w ramach Strategii ZIT dla Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego oraz uchwałę nr 14/16 KM RPO WZ 2014-2020 z dnia 28 stycznia 2016 r. w sprawie przyjęcia kryteriów szczegółowych wyboru projektów dla działania 8.3 Wsparcie szkół i placówek prowadzących kształcenie ogólne oraz uczniów uczestniczących w kształceniu podstawowym, gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym w ramach Strategii ZIT dla Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego. Uchwały zostały przyjęte jednogłośnie.

11. Prezentacja i przyjęcie kryteriów ogólnych i szczegółowych wyboru projektów dla działania 8.7. Wsparcie szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe oraz uczniów uczestniczących w kształceniu zawodowym i osób dorosłych uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia zawodowego w ramach Strategii ZIT dla SOM.

P. Dorota Korczyńska omówiła założenia działania, typy wsparcia, typy beneficjentów, wysokość alokacji oraz termin naboru wniosków o dofinansowanie wynikający z harmonogramu (1-29 kwietnia 2016 r.). Przedstawiła zakres zmian w kryteriach ogólnych: podobnie jak w działaniu 8.1. usunięty został zapis o ocenie warunkowej i podobnie jak w działaniu 8.3. usunięte zostały zakwestionowane przez KM zapisy o komplementarności wsparcia z udzielanym w ramach działania 1.7. Uzupełniony został zapis „ocenie podlegać będzie stopień zintegrowania lub komplementarności projektu z innymi projektami w ramach strategii SOM”. Nie wprowadzono żadnych zmian w kryteriach szczegółowych.

P. Szymon Pogorzelski przypomniał, iż ze strony Komisji Europejskiej przedstawiono cztery uwagi w zakresie Priorytetu Inwestycyjnego 10.iv, obejmującego szereg działań. Przesłane uwagi są zasadne dla prezentowanego podczas KM działania 8.7. Pierwsza uwaga dotyczy jakości diagnozy dla szkół. Kwestia ta nie została ujęta w kryteriach, powinna być jednak doprecyzowana. W innych regionach proponowano pewnego rodzaju wskazówki dla ekspertów oceniających wnioski, umożliwiające ocenę czy diagnoza jest właściwa. Interwencja w dużym stopniu bazuje na jakości diagnozy. Druga uwaga wynika z doświadczeń audytowych okresu programowania 2007- 2013, weryfikujących umiejętności nauczycieli w zakresie obsługi zakupionego wyposażenia szkół. Audyt ujawnił pewne braki, których uzupełnienie okazało się kosztowne. **P. Szymon Pogorzelski** zauważył, że IZ RPO WZ nie zdecydowała się na wprowadzenie kryterium umożliwiającego przeprowadzenie takich szkoleń, które w pewnym stopniu mogłyby chronić IZ RPO WZ przed konsekwencjami finansowymi w razie stwierdzenia ewentualnych problemów. Trzecia uwaga dotyczy możliwości wprowadzenia do kryteriów mechanizmu bieżącego monitorowania jakości staży i praktyk. Obecnie IZ RPO WZ proponuje doprecyzowanie tej kwestii w regulaminie naboru. Ostatnia uwaga dotyczy rozważenia przez IZ RPO WZ możliwości koncentracji interwencji na osobach starszych i nisko wykwalifikowanych (wg klasyfikacji ISCED 1 i 2) i uwzględnienia tych grup w kryteriach nie tylko dla ZIT, ale i dla całego województwa.

P. Tomasz Sobieraj poddał pod głosowanie uchwałę nr 15/16 w sprawie przyjęcia kryteriów ogólnych wyboru projektów dla działania 8.7. Wsparcie szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe oraz uczniów uczestniczących w kształceniu zawodowym i osób dorosłych uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia zawodowego w ramach Strategii ZIT dla SOM oraz uchwałę nr 16/16 w sprawie przyjęcia kryteriów ogólnych wyboru projektów dla działania 8.7. Wsparcie szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe oraz uczniów uczestniczących w kształceniu zawodowym i osób dorosłych uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia zawodowego w ramach Strategii ZIT dla SOM. Uchwały zostały przyjęte jednogłośnie.

12. Prezentacja i przyjęcie zmian kryteriów wyboru projektów dla działania 6.5 Kompleksowe wsparcie dla osób bezrobotnych, nieaktywnych zawodowo i poszukujących pracy znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy obejmujące pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy oraz działania na rzecz podnoszenia kwalifikacji zawodowych- typ projektu 2.

P. Dorota Korczyńska wskazała, iż wprowadzone zmiany dotyczą przede wszystkim podziału kryteriów na ogólne i szczegółowe, a także przeniesienia oceny budżetu do kryteriów administracyjności. W kryteriach szczegółowych słowo „wskaźnik” zastąpione zostało słowem „kryterium” („Projekt zakłada osiągnięcie kryterium efektywności zatrudnieniowej na minimalnym poziomie określonym w regulaminie naboru”). W kryterium premiującym 4 („projekt zakłada zatrudnienie co najmniej 50% uczestników, którzy odbywali praktyki zawodowe/ staż/ subsydiowane zatrudnienie”) doprecyzowano, iż chodzi o uczestników odbywających dany typ wsparcia w ramach projektu.

P. Tomasz Sobieraj poddał pod głosowanie uchwałę nr 17/16 KM RPO WZ 2014-2020 z dnia 28 stycznia 2016 r. w sprawie uchylenia Uchwały nr 15/15 KM RPO WZ 2014-2020 z dnia 11 września 2015 r. w sprawie przyjęcia kryteriów wyboru projektów w ramach działania 6.5 Kompleksowe wsparcie dla osób bezrobotnych, nieaktywnych zawodowo i poszukujących pracy znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy obejmujące pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy oraz działania na rzecz podnoszenia kwalifikacji zawodowych, zmienionej Uchwałą nr 33/15 KM RPO WZ 2014-2020 z dnia 19 listopada 2015 r., wprowadzenia podziału kryteriów wyboru projektów oraz przyjęcia kryteriów ogólnych w ramach działania 6.5 oraz uchwałę nr 18/16 KM RPO WZ 2014-2020 z dnia 28 stycznia 2016 r. w sprawie przyjęcia kryteriów szczegółowych wyboru projektów w ramach działania 6.5 Kompleksowe wsparcie dla osób bezrobotnych, nieaktywnych zawodowo i poszukujących pracy znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy obejmujące pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy oraz działania na rzecz podnoszenia kwalifikacji zawodowych – typ projektu 2. Uchwały zostały przyjęte jednogłośnie

13. Prezentacja i przyjęcie zmian kryteriów wyboru projektów dla działania 7.1. Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/ lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno - zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej - typ projektu 1.

P. Dorota Korczyńska przedstawiła jedną zmianę w kryteriach szczegółowych, polegającą na zmianie słowa „wskaźnik” na „kryterium”.

P. Tomasz Sobieraj poddał pod głosowanie uchwałę nr 19/16 KM RPO WZ 2014-2020 z dnia 28 stycznia 2016 r. w sprawie uchylenia Uchwały nr 16/15 KM RPO WZ 2014-2020 z dnia 11 września 2015 r. w sprawie przyjęcia kryteriów wyboru projektów w ramach działania 7.1 Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej, zmienioną Uchwałą nr 33/15 KM RPO WZ 2014-2020 z dnia 19 listopada 2015 r., wprowadzenia podziału kryteriów wyboru projektów oraz przyjęcia kryteriów ogólnych w ramach działania 7.1 oraz uchwałę nr 20/16 KM RPO WZ 2014-2020 z dnia 28 stycznia 2016 r. w sprawie przyjęcia kryteriów szczegółowych wyboru projektów w ramach działania 7.1 Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej – typ projektu 1. Uchwały przyjęto jednogłośnie.

14. Prezentacja i przyjęcie zmian kryteriów wyboru projektów dla działania 7.3. Wsparcie dla tworzenia i/lub funkcjonowania (w tym wzmocnienia potencjału) instytucji wspierających ekonomię społeczną zgodnie z Krajowym Programem Rozwoju Ekonomii Społecznej.

P. Dorota Korczyńska omówiła cel działania oraz typy beneficjentów, jakimi są akredytowane podmioty świadczące usługi na rzecz ekonomii społecznej. 31 grudnia 2015 r. zarządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej uchyliło wszystkie przyznane wcześniej akredytacje dla ośrodków wsparcia ekonomii społecznej. Nabór wniosków w województwie zachodniopomorskim już został ogłoszony, więc żeby go nie anulować, konieczna okazała się zmiana zapisów w SOOP, tak aby o wsparcie mogły ubiegać się podmioty deklarujące, iż uzyskają akredytację do czasu podpisania umowy. Zapisy kryteriów pozostały bez zmian. Nabór wniosków został wydłużony o dwa tygodnie (do 19 lutego 2016 r.).

P. Szymon Pogorzelski przypomniał o tzw. regule N+3 i ryzyku utraty środków przez województwo na skutek opóźnień we wdrażaniu programu. Wyraził jednocześnie zaniepokojenie KE działaniami po polskiej stronie i poinformował, iż do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (MRPiPS) zostało skierowane pismo dotyczące anulowania akredytacji, co rzutuje na dalszy proces realizacji regionalnych programów operacyjnych.

P. Tomasz Sobieraj również wyraził zaniepokojenie i poprosił o zabranie głosu przedstawicielkę MRPiPS. **P. Joanna Bielińska** stwierdziła, iż kwestia ta leży poza jej kompetencjami - tematem akredytacji zajmuje się odrębny Departament Pożytku Publicznego. **P. Aleksandra Dmitruk** poinformowała, iż MRPiPS bardzo

szybko proceduje z tzw. reakredytowaniem tych podmiotów, które posiadały akredytację. 27 stycznia 2016 r. odbyło się posiedzenie komitetu akredytacyjnego, na którym rekomendowano akredytację dla pierwszych trzech województw, w których najbardziej zaawansowany był proces podpisywania umów o dofinansowanie. Prawdopodobnie na kolejnym posiedzeniu komitet akredytacyjny zajmie się podmiotami z województwa zachodniopomorskiego. Zgodnie z zarządzeniem MRPiPS, nie wystarczy jednak rekomendacja komitetu akredytacyjnego. Konieczna będzie jeszcze akredytacja dokonywana przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. **P. Aleksandra Dmtryk** dodała, iż Ministerstwo Rozwoju prowadziło rozmowy z MRPiPS, by możliwie najszybciej umożliwić sprawną realizację projektów. Wyraziła również nadzieję, że dwutygodniowe przesunięcie terminu naboru wniosków w województwie zachodniopomorskim nie spowoduje znaczącego opóźnienia w realizacji RPO w tym obszarze. Zmiana zapisów SOOP jest w ocenie p. **Aleksandry Dmtryk** właściwym działaniem.

P. Tomasz Sobieraj poddał pod głosowanie uchwałę nr 21/16 KM RPO WZ z dnia 28 stycznia 2016 r. w sprawie uchylenia Uchwały nr 29/15 KM RPO WZ 2014-2020 z dnia 19 listopada 2015 r. w sprawie przyjęcia kryteriów wyboru projektów w ramach działania 7.3 Wsparcie dla utworzenia i/lub funkcjonowania (w tym wzmocnienia potencjału) instytucji wspierających ekonomię społeczną zgodnie z Krajowym Programem Rozwoju Ekonomii Społecznej, wprowadzenia podziału kryteriów wyboru projektów oraz przyjęcia kryteriów ogólnych w ramach działania 7.3 oraz uchwałę nr 22/16 KM RPO WZ 2014-2020 z dnia 28 stycznia 2016 r. w sprawie przyjęcia kryteriów szczegółowych wyboru projektów w ramach działania 7.3 Wsparcie dla utworzenia i/lub funkcjonowania (w tym wzmocnienia potencjału) instytucji wspierających ekonomię społeczną zgodnie z Krajowym Programem Rozwoju Ekonomii Społecznej. Uchwały zostały przyjęte przy jednym głosie wstrzymującym.

15. Prezentacja i przyjęcie zmian kryteriów wyboru projektów dla działania 7.4. Tworzenie miejsc pracy w sektorze ekonomii społecznej iż. poprzez wsparcie na tworzenie przedsiębiorstw społecznych (w szczególności spółdzielni socjalnych).

P. Dorota Korczyńska wskazała, iż zgodnie z zapisami kryteriów, beneficjentami w ramach działania 7.4. mogą być ośrodki wsparcia ekonomii społecznej posiadające akredytację ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. Zapis nie zostanie zmieniony z uwagi na fakt, że nabór planowany jest za kilka miesięcy i do czasu jego ogłoszenia powinien zakończyć się proces reakredytacji. Jedyna zmiana w kryteriach dotyczy ich podziału na ogólne i szczegółowe oraz przeniesienia oceny budżetu do kryteriów administracyjnych. IZ RPO WZ podtrzymuje także propozycję, by działania 7.3. i 7.4. były ze sobą powiązane wykonawcami.

P. Tomasz Sobieraj poddał pod głosowanie uchwałę nr 23/16 KM RPO WZ 2014-2020 z dnia 28 stycznia 2016 r. w sprawie uchylenia uchwały nr 30/15 KM RPO WZ 2014-2020 z dnia 19 listopada 2015 r. w sprawie przyjęcia kryteriów wyboru projektów w ramach działania 7.4 Tworzenie miejsc pracy w sektorze ekonomii społecznej m.in. poprzez wsparcie na tworzenie przedsiębiorstw społecznych (w szczególności spółdzielni socjalnych), wprowadzenia podziału kryteriów wyboru projektów oraz przyjęcia kryteriów ogólnych w ramach działania 7.4 oraz uchwałę nr 24/16 KM RPO WZ 2014-2020 z dnia 28 stycznia 2016 r. w sprawie przyjęcia kryteriów szczegółowych wyboru projektów w ramach działania 7.4 Tworzenie miejsc pracy w sektorze ekonomii społecznej m.in. poprzez wsparcie na tworzenie przedsiębiorstw społecznych (w szczególności spółdzielni socjalnych). Uchwały zostały przyjęte przy jednym głosie wstrzymującym.

16. Prezentacja i przyjęcie zmian kryteriów wyboru projektów dla działania 8.6. Wsparcie szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe oraz uczniów uczestniczących w kształceniu zawodowym i osób dorosłych uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia zawodowego.

P. Dorota Korczyńska omówiła cel działania i zakres wsparcia, podobny jak przy działaniu 8.7. Do IZ RPO WZ nie wpłynęły żadne uwagi co do treści kryteriów. Zachowany jest podział na kryteria ogólne i

szczegółowe, analogicznie do poprzednich kryteriów ocenę budżetu przeniesiono do kryteriów administracyjności.

P. Marek Orszewski poddał pod głosowanie uchwałę nr 25/16 KM RPO WZ z dnia 28 stycznia 2016 r. w sprawie uchylenia uchwały nr 31/15 KM RPO WZ 2014-2020 z dnia 19 listopada 2015 r. w sprawie przyjęcia kryteriów wyboru projektów w ramach działania 8.6 Wsparcie szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe oraz uczniów uczestniczących w kształceniu zawodowym i osób dorosłych uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia zawodowego, wprowadzenia podziału kryteriów wyboru projektów oraz przyjęcia kryteriów ogólnych w ramach działania 8.6 oraz uchwałę nr 26/16 KM RPO WZ 2014-2020 z dnia 28 stycznia 2016 r. w sprawie przyjęcia kryteriów szczegółowych wyboru projektów w ramach działania 8.6 Wsparcie szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe oraz uczniów uczestniczących w kształceniu zawodowym i osób dorosłych uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia zawodowego. Uchwała została przyjęta jednogłośnie.

17. Prezentacja i przyjęcie zmian kryteriów wyboru projektów dla działania 8.10. Wsparcie osób dorosłych, w szczególności osób o niskich kwalifikacjach i osób starszych w zakresie doskonalenia umiejętności wykorzystywania technologii informacyjno – komunikacyjnych i porozumiewania się w językach obcych.

P. Dorota Korczyńska poinformowała o braku zmian w kryteriach, poza podziałem kryteriów na kryteria ogólne i szczegółowe oraz przeniesieniem oceny budżetu z kryteriów jakości do kryteriów administracyjności.

P. Marek Orszewski poddał pod głosowanie uchwałę nr 27/16 KM RPO WZ z dnia 28 stycznia 2016 r. w sprawie uchylenia uchwały nr 18/15 KM RPO WZ 2014-2020 z dnia 11 września 2015 r. w sprawie przyjęcia kryteriów wyboru projektów w ramach działania 8.10 Wsparcie osób dorosłych, w szczególności osób o niskich kwalifikacjach i osób starszych w zakresie doskonalenia umiejętności wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych i porozumiewania się w językach obcych, zmienionej Uchwałą nr 33/15 z dnia 19 listopada 2015 r., wprowadzenia podziału kryteriów wyboru projektów oraz przyjęcia kryteriów ogólnych w ramach działania 8.10 oraz uchwałę nr 28/16 KM RPO WZ 2014-2020 z dnia 28 stycznia 2016 r. w sprawie przyjęcia kryteriów szczegółowych wyboru projektów w ramach działania 8.10 Wsparcie osób dorosłych, w szczególności osób o niskich kwalifikacjach i osób starszych w zakresie doskonalenia umiejętności wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych i porozumiewania się w językach obcych. Uchwała została przyjęta jednogłośnie.

18. Prezentacja i przyjęcie Planu Ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020

P. Monika Lemke z Biura ds. Rozwoju Regionalnego WZS omówiła główne założenia Planu Ewaluacji RPOWZ 2014-2020 oraz rolę, jaką w procesie ewaluacji odgrywać będzie Komitet Monitorujący RPO. Zadaniem KM będzie rozpatrywanie i zatwierdzenie Planu Ewaluacji oraz jego ewentualnych aktualizacji, ocena postępów w realizacji Planu i rekomendowanie nowych obszarów i tematów które powinny być poddane ewaluacji. KM będzie zapoznawał się z wynikami zrealizowanych badań, będzie uczestniczył w monitorowaniu procesu wdrażania rekomendacji oraz przyjmował sprawozdania podsumowujące ewaluację. Celem ewaluacji RPO jest określenie efektów, poprawa jakości i skuteczności wdrażania. Podstawą prawną dla Planu jest Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 oraz Wytyczne w zakresie ewaluacji polityki spójności. Plan Ewaluacji został pozytywnie zaopiniowany przez Krajową Jednostkę Ewaluacji oraz został przesłany do KE, której uwagi zostały w nim uwzględnione. W Planie ujętych jest łącznie 14 badań w 4 obszarach tematycznych: gospodarka (1 badanie), infrastruktura (3 badania), społeczeństwo (4 badania) i 6 badań przekrojowych. Przewidywane są także badania ad hoc. Budżet Planu wynosi 6 825 000 zł, są to środki zarówno na badania ewaluacyjne jak i na szkolenia, konferencje, publikacje. **P. Monika Lemke** omówiła tematy planowanych badań.

P. Tomasz Sobieraj poddał pod głosowanie uchwałę nr 29/16 KM RPO WZ 2014-2020 z dnia 28 stycznia 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu Ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020. Uchwała została przyjęta jednogłośnie.

19. Prezentacja kryteriów wyboru menadżera funduszu funduszy dla instrumentów finansowych działania 1.9. Inwestycje w przedsiębiorstwach poprzez instrumenty finansowe oraz 1.17. Wzmocnienie procesu wsparcia firm w początkowej fazie rozwoju oraz 6.4. Wsparcie przedsiębiorczości, samozatrudnienia oraz tworzenia nowych miejsc pracy, poprzez środki finansowe na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz wsparcie doradczo- szkoleniowe w ramach RPO WZ 2014-2020.

Kryteria wyboru Menadżera Funduszu Funduszy (MFF) przedstawił **p. Robert Michalski**, Zastępca Dyrektora Wydziału Zarządzania Strategicznego. Omówił zmiany, jakie IZ RPO WZ zobowiązana jest przedstawić członkom KM. W działaniach 1.9 i 1.17 przeprowadzane jest postępowanie przetargowe na wyłonienie menadżera odpowiedzialnego za wdrożenie obu tych działań. Do przetargu zostanie włączone również działanie 6.4. (finansowane z środków Europejskiego Funduszu Społecznego), dla którego zostanie wyłoniony odrębny MFF. Łączna kwota przetargu wyniesie 93 400 000 euro (w tym działanie 1.9. działalność pożyczkowa i poręczeniowa - 72 900 000 euro; działanie 1.17. instrument kapitałowy - 4 500 000 euro; działanie 6.4. działalność pożyczkowa zorientowana na osoby fizyczne zakładające działalność gospodarczą - 16 000 000 euro). Następnie **p. Robert Michalski** omówił dwustopniową strukturę wdrażania działań. UM WZP jako IZ, we współpracy z IP (WUP) wspólnie ogłoszą przetarg, który wyłoni menadżera funduszu funduszy. MFF otrzyma środki w wysokości 93 400 000 euro i będzie zobligowany do przeprowadzenia konkursów na pośredników finansowych, odpowiedzialnych następnie za przekazywanie środków do ostatecznych odbiorców. **P. Robert Michalski** zwrócił uwagę na zmianę trybu wyboru MFF z dialogu konkurencyjnego na dialog techniczny. Dialog techniczny przygotowuje do przetargu, nie jest jego elementem, a jedynie wymianą oczekiwań i wspólnym konsultowaniem specyfikacji, która będzie obowiązywała w przetargu. Efektem dialogu technicznego będzie specyfikacja oraz stanowiący jej integralną część protokół relacjonujący wszystkie ustalenia stron uczestniczących w dialogu. Na ogłoszenie o dialogu odpowiedział Bank Gospodarstwa Krajowego. IZ RPO WZ planuje ogłoszenie przetargu w marcu 2016 r. **P. Robert Michalski** szczegółowo omówił kryteria wyboru MFF. Podmiot ubiegający się o pełnienie tej funkcji powinien posiadać uprawnienia do wykonywania określonej działalności lub czynności jeśli przepisy prawa nakładają obowiązek ich posiadania, wiedzę i doświadczenie, dysponować odpowiednim potencjałem technicznym i osobami zdolnymi do wykonywania zamówienia, znajdować się w odpowiedniej sytuacji ekonomiczno- finansowej, podmiot nie może także podlegać wykluczeniu z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (warunki wynikają z Ustawy prawo zamówień publicznych). Pozostałe warunki dla MFF wynikają z Rozporządzenia delegowanego 480/2014 i są to: odpowiednia trwałość ekonomiczna i wykonalność finansowa samego przedsięwzięcia, odpowiednia zdolność do wdrożenia instrumentu finansowego (struktura organizacyjna, ramy zarządzania, wiarygodność instytucji), sprawny i skuteczny system wewnętrznej kontroli, użytkowanie systemu księgowego, zgoda na poddanie się audytowi, solidność i wiarygodność metodyki w celu identyfikacji i oceny pośredników finansowych, poziom kosztów zarządzania bądź opłat za wdrożenie instrumentu finansowego, zasady i warunki stosowane odnośnie wsparcia ostatecznych odbiorców, zdolność pozyskania środków na inwestycje na rzecz odbiorców ostatecznych (obok samego wkładu z programu), zdolność wykazania dodatkowej działalności w porównaniu z obecną działalnością, w przypadkach gdy podmiot wdrażający instrument przeznacza swoje własne środki finansowe na instrument finansowy lub dzieli się ryzykiem, proponowane środki w celu zapewnienia zgodności interesów oraz zmniejszenia możliwego konfliktu interesów.

20. Sprawy różne i wolne wnioski

W ramach punktu 20 porządku obrad, głos zabrała **p. Aleksandra Dmitruk**, która zgłosiła wniosek, by na posiedzeniach KM pojawiała się informacja na temat stanu wdrażania RPO WZ 2014- 2020.



Fundusze Europejskie
Program Regionalny



Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne



Następnie **p. Karina Kalisz** z Departamentu Certyfikacji i Desygnacji w Ministerstwie Rozwoju poruszyła kwestię uzyskania desygnacji przez Województwo Zachodniopomorskie. IZ RPO WZ zobowiązała się wdrożyć wszystkie rekomendacje z audytu desygnacyjnego do dnia 29 stycznia 2016 r. **P. Karina Kalisz** zapytała o gotowość IZ RPO WZ do poddania się audytowi follow up i czy rekomendacje faktycznie zostały wdrożone.

P. Robert Michalski potwierdził gotowość IZ RPO WZ i poinformował o przesłaniu przez IZ RPO WZ zobowiązania do wdrożenia rekomendacji do dnia 29 stycznia 2016 r.

21. Zamknięcie obrad.

P. Tomasz Sobieraj podziękował zebranych za udział w obradach i zamknął V posiedzenie Komitetu.

Zastępca Przewodniczącego
Komitetu Monitorującego RPO WZ 2014-2020

Tomasz Sobieraj
Wicemarszałek Województwa Zachodniopomorskiego

Protokół sporządziły:
Katarzyna Kicińska
Agnieszka Kojder
Wydział Zarządzania Strategicznego

Lista załączników protokołu V posiedzenia KM z dnia 28 stycznia 2016 roku:

1. Porządek obrad V posiedzenia KM z dnia 28 stycznia 2016 r.
2. Prezentacja V posiedzenia KM
3. Lista obecności.